

VZDĚLÁVACÍ NADACE JANA HUSA

Gymnázium Kojetín

Soubor oceněných prací

Od studentů prvního ročníku gymnázia v Kojetíně obdržela Husova nadace do soutěže o cenu Bronislavy Müllerové celkem 5 prací věnovaných boji za svobodu slova v podmínkách totalitních a post-totalitních režimů střední Evropy a Balkánu. Práce jsou věnovány 1) vzniku a vývoji fašismu v Německu (1919-1938), 2) vývoji demokracie v Polsku (1945 – 1989), 3) Maďarským událostem (1956), 4) Balkánské válce a Chorvatsku (1990 – 1995) a 5) boji Srbů za svobodu a proti Miloševićovu režimu (1987 – 2000).

Jednotlivé práce jsou ještě často nevyzrálé (i vzhledem k věku soutěžících), zejména ta o Balkánské válce v Chorvatsku. Vytvářejí ovšem pozoruhodný celek a pokoušejí se udělat sondu do palčivých politických problémů současné post-totalitní Evropy. Jednotlivým momentem prací je snaha ukázat, že úsilí o občanskou svobodu a svobodu slova jsou neoddělitelné.

Správní rada Husovy nadace se rozhodla udělit kolektivitu účastníků soutěže z Kojetínského gymnázia jednu společnou cenu a vyjádřit tak uznání za odvážný pokus proniknout do složité aktuální problematiky, jejíž celkové zhodnocení bude ještě vyžadovat jak časový odstup, tak i hlubší porozumění.

Uměním proti režimu

(Úryvek práce Sabiny Coufalové „Srbská touha po svobodě“)

Představovalo určitý paradox, ač v této republice nejvíce zakonzervoval starý režim – vytvořil se tu, na rozdíl od Tudjmanova Chorvatska, největší prostor pro svobodu slova. V Srbsku byl demokratický tisk a v Bělehradě neexistovala pro média politická tabu. Opozice proti vládě, ať pravá, levá, feministická, či zelená, měla dostatek volného prostoru k propagování svých představ. Miloševićův režim ovšem pečlivě kontroloval ústřední média, zejména vysílání státní televize, která zůstávala pro většinu obyvatel Srbska hlavním zdrojem informací.

Ve zchátralém domě kultury bylo založeno jedno z nejvýznamnějších center bělehradské kultury devadesátých let - *Bioskop Rex* (Kino Rex). U jeho zrodu stála rozhlasová stanice *Radio B92*. I když měl Bioskop velké finanční problémy, podařilo se zde uspořádat velké

množství nejrozumnějších kulturních událostí a stal se tak pomyslnou Mekkou bělehradských umělců.